Orędownik Wrzesiński

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę prócz dni świątecznych — Nakładem i drukiem A. Prądzyńskiego we Wrześni
Odpowiedzialny za część redakcyjną Andrzej Prądzyński we Wrześni
Administracja: ulica Poznańska № 6 — Telefonu № 389

Abonament: na miesiąc listopad 1924 r. na poczcie: **96 groszy** wekspedycji: **90 groszy** — Ogłoszenia: za miejsce jedno-łamowe jeden milim. w wyż **5** grosze przyjmuje administracja większe dwa dni, mniejsze do godz. **9** dzień przed ukazaniem się numeru - Telef. № 389

№ 134 | **Września, czwartek, dnia 13 listopada 1924** | **Rok VI**

Groźne i żałosne proroctwo

X. Karmelity Marka

o upadku Polski, przepowiedziane z ambony w mieście Barze 1788 r., w czasie konfederacji Barskiej, wobec szlachty, wojska i zgromadzonego ludu.

II.

Ale zbliża się chwila sądu Bożego, chwila boleści i rozpaczy, chwila krwi i śmierci! Okropna plaga Niebios wisi nad nami — bracia, zaprawdę powiadam wam, wierzajcie mi, iż nie przeminie ta plaga, która na was spaść musi, dla waszej dumy, samolubstwa i zarozumiałości, dla waszych grzechów i nieprawości. Wierzajcie mi, bo wam prawdę mówię. Słowa moje są słowami samego Chrystusa, które przez usta moje na was spływają. Wzywam was w Imię Jego. Łączcie się tu wszyscy razem, starzy i młodzi, a nie ustawajcie w trudach waszych. Niech wam słodko będzie umierać dla tych, którym zbawienie i swobodę zostawicie. Bo powiadam wam, kto w tej świętej sprawie polegnie, ten stanie się wolnym od jarzma, które go czeka, kto zginie będzie znalezion w Królestwie, bo oddał duszę swoją za braci i siostry swoje, za rodziców i przyjaciół, słowem za Polaków, tak jako Chrystus oddał życie za cały naród ludzki. Ale wy, bracia, szemrzecie naprzeciw słowom moim, które płyną do was przez usta moje. Mówicie: On baje on bluźni!... O! tak, ja bluźnię, gdy wam prawdę mówię. Ale wy wkrótce ujrzycie tę prawdę, wkrótce będziecie rozproszeni po wszystkich częściach świata, u obcych szukać będziecie schronienia i pomocy, a nigdzie nie znajdziecie stałego przytułku. Wszędzie i wszyscy będą wami gardzili! Opuszczą was, nie dając wam żadnej pomocy. Będziecie się u obcych czołgali niewolniczo, wysługując się im za marne życie. Kości wasze rozproszone będą po różnych częściach świata! Będziecie zawsze walczyli, nie za swoją, ale za obcą sprawę, z której żadnej nie odniesiecie korzyści. Będą was łudzić obce rządy i narody, czczemi obietnicami, aby tylko krwią waszą dokupywać się mogli sławy i wielkości dla siebie. Wrogi podzielą was pomiędzy siebie jako trzodę, a dzielić was będą po kilkanaście razy tak i owak, aż was zamienią w swych niewolników. Żony i córy wasze będą zbezczeszczone publicznie wprowadzone w spodlone miejsca na igraszki i niecne zabawy, a synowie wasi łączyć się będą z obcemi kobietami. Będziecie gardzić własną mową, którą was Bóg udarował, a obca mowa stanie się dla was rządzącą. A za wzgardą własnej mowy, obca wam potem narzucona będzie. A biada temu, komu na to przyjdzie, bo będzie zmuszonym wyrzekać się wiary ojców swoich, Kościoła i narodowości i będzie zwan mieszańcem, jako muł lub szczenie. Będziecie widzieli swe syny i córy wasze i wnuki wasze bijące pokłony w cerkwiach schyzmatyckich, lub też śpiewających pienia luteranizmu i kalwinizmu. O! biada wam! niejeden z was i niejedna będzie żądać oglądać swych synów lub córki, choć aby przed śmiercią, ale ich nie ujrzy nigdy, bo oni od niego będą oddaleni, gdzieś aż na krańcach świata. Jedni na północy ku morzu lodowatemu, drudzy na wschodzie za morzem ochockiem, aż na Kamczatce, trzeci na południe Azji, u granic Indów będą koczowali. A inni na zachodzie i w Ameryce rozpierzchnąwszy się z gniazda rodzinnego, jako ptacy powietrzni szukać będą schronienia. I nie ujrzy go żaden, chyba na strasznym sądzie Boga-człowieka.

Oświadczenie Milleranda

Paryż, 8. 11. Były prezydent Millerand w wywiadzie ze współpracownikiem L'Avenir powiedział m. in., że bardziej, niż kiedykolwiek leży w interesie Francji dążyć do utrzymania obrony młodych i pełnych zapału narodów, które powstały dzięki traktatom i które rozwijają się pod osłoną tych traktatów. W sprawie Ligi Republikanów Narodowych Millerand zaznaczył, iż Liga ta ma na celu stworzenie ośrodka, w którym skupiałby się akcja patrjotów republikańskich, zaniepokojonych możliwością groźnych następstw, jakie spowodować może polityka obecnych sfer kierowniczych.

Odezwa.

Do P. T. Obywateli-Chrześćjan.

Ze względu na wzmagania się hegemonji żydowskiej na gorące i już istniejące niebezpieczeństwo, i na wzmagającą się katastrofę położenia chrześćjańskiego Narodu i Kraju, powinna akcja Ligi postępować w przyspieszonem tempie z całą energją, dlatego też powinni chrześćjanie w ich własnym interesie jako też w interesie Ligi Obrony Ojczyzny i Wiary poprzeć Ligę wszystkiemi możliwemi siłami.

Tylko w takich warunkach mogą być doniosłe cele Ligi osiągnięte.

Do celów przyspieszonego energicznego i produktywnego działania Ligi Obrony Ojczyzny i Wiary, względnie tejże Zarządu Okręgowego w Gnieźnie potrzebne są bardzo pilne i większe dostateczne funduszena pokrywanie niezbędnych koniecznych kosztów. Wydatki na pokrycie tylko części tych potrzeb ponosili dotychczas według możności członkowie Zarządu Ligi przeważnie z własnych funduszów. Te fundusze własne są jednak niedostateczne i na dłuższy czas nie wystarczające.

Z powyższych powodów uprasza się usilnie o zasilenie funduszu Ligi Obrony Ojczyzny i Wiary bezzwlekania możliwie wydatną wkładkę.

Wpłacone wkładki uprasza się uwidocznić z przepisem w bloku, który posiada inkasent. Członkowie wpłacający 10 zł otrzymują bezpłatnie czasopismo Ligi — Głos Ojczyzny.

Również uprasza się firmy kupieckie i przemysłowe o udzielenie zleceń na reklamowe ogłoszenia swoich firm w naszem powyższym w całej Polsce rozpowszechnionem czasopiśmie.

Zarząd Okręgowy Ligi Obrony Ojczyzny i Wiary w Gnieźnie, Kasprzak prezes.

Marszałek Foch o rozbrojeniu

Paryż, 8. 11. Marszałek Foch udzielił wywiadu przedstawicielowi „Chicago Daily Rews" w sprawie rozbrojenia.

Godzę się chętnie na ogólne rozbrojenie — mówił marszałek Foch — lecz musi być ono nietylko fizyczne ale przedewszystkiem duchowe i musiałoby iść w parze z tem pierwszem. Nie uchroni się bowiem narodów od wojny, jeśli im się konfiskuje broń. Trzeba wpierw rozbroić naród duchowo. Broń można każdej chwili na nowo sfabrykować. Niemcy w tej chwili pozbawione są broni materjalnej, lecz któż zapewni, żefabryki niemieckie nie zaczną produkować broni, skoro tylko nasi agenci kontrolni opuszczą granice państwa niemieckiego. Niemcy są dziś nawskroś przepojone duchem Fryderyka Wielkiego, Bismarka i Wilhelma II.

Europę dzisiejszą podzielić można na dwie gruby: zwycięzone państwa centralne i państwa zwycięskie. Liga Narodów nie utrzyma się bez Stanów Zjednoczonych; jest bowiem zagrożona dwoma niebezpieczeństwami: niemieckiem i sowieckiem. Niemcy pod pokrywką demokracji starają się pozyskać dla siebie skrajne żywioły w Europie i nie uznają nigdy roku 1919. Rosja nietylko zagraża sąsiednim państwom, nowopowstałym, lecz kontynuje panslawistyczną politykę Piotra Wielkiego, co stanowi poważne niebezpieczeństwa dla innych państw. Niemcy i Rosja grożą zerwaniem zawartych przez Ligę Narodów umów.

Dla informacji

wiadomości z „Orędown. Urzędowego".

Na mocy §§ 5 i 6 ustawy o zarządzie policyjnym z dnia 11 marca 1850 (G. S. str. 265 oraz § 142 ustawy o ogólnej administracji krajowej z dnia 30 lipca 1883 G. S. str. 195 zarządzam za zgodą Wydziału Powiatowego przez powzięcie uchwały i zatwierdzenie tejże na podstawie § 12 rozp. z dn. 23. 6. 1923 Dz. U. R. P. N. 70 poz. 551 przez Okręgowy Inspektorat Pracy dla powiatu wrzesińskiego, co następuje:

§ 1. Na powiat wrzesiński włącznie miast Wrześnią i Miłosław ustanawia się godziny otwierania sklepów rano na na godzinę 8-mą, zamykanie zaś na godzinę 18-tą wieczorem.

§ 2. Dla zakładów fryzjerskich ustanawia się godz. otwierania we wszystkie dni robocze z wyjątkiem soboty i dnia przedświątecznego na godzinę 9 rano, zamykanie na godzinę 19-tą wieczorem.

§ 3. W soboty i dni przedświąteczne wyznaczam godziny otwierania dla zakładów wymienionych w § 2 na godzinę 10-tą, zamykanie na godzinę 20 wiecz.

§ 4. Powyższe godziny otwierania i zamykania sklepów nie obowiązują dla niedziel i dni świątecznych.

W tych dniach sklepy muszą być pozamykane.

Wyjątek stanowią mleczarnie zajmujące się sprzedażą mleka i przetworów mlecznych z wyłączeniem sprzedaży innych towarów, które mogą być otwarte w niedziele i święta do godz. 10 rano.

§ 5. Godziny powyżej ustanowione nie mają zastosowania dla jadłodajni wszelkiego rodzaju przeznaczone do spożycia jadła na miejscu oraz aptek.

§ 6. Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia podlegają grzywnie do 30 zł, a w razie niemożności zapłacenia odpowiedniej karze aresztu.

§ 7. Wszystkie dotychczas wydane rozporządzenia policyjne oraz inne zarządzenia w przedmiocie zamykania i otwierania sklepów tracą moc obowiązującą.

§ 8. Niniejsze rozporządzenie obowiązuje na terenie całego powiatu wrzesińskiego włącznie miast z dniem ogłoszenia.

Podaję do ogólnej wiadomości, że z dniem 27 października rb. pobiera się za karty łowieckie prócz opłat państwowych, opłaty przewidziane w § 32 ordynacji łowieckiej na rzecz powiatu, a mianowicie:

a) za kartę myśliwską dzienną 3 zł
b) za kartę myśliwską roczną 15 zł

Wobec powyższego uczyni więc:

a) karta łowiecka (myśliwska) z ważnością na 1 rok wraz z opłatą państwową . . . . 25 zł
b) karta łowiecka (myśliwska) z ważnością na trzy dni wraz z opłatą państwową 9 zł

W celu uzyskania jednej z wyżej wymienionych kart łowieckich musi być wniesione podanie, od którego pobiera się prócz powyższych opłat, opłatę stemplową od podań we wysokości 2 zł, a za każdy dalszy załącznik dołączony do wniosku 0,40 zł.

Właścicielom wszelkich pojazdów przypominam rozporządzenie policyjne Naczelnego Prezesa Prowincji Poznańskiej z dnia 3 grudnia 1912 r. o oświetlaniu pojazdów. Według § 23 tego rozporządzenia, z nastaniem ciemności tj. pół godziny po zachodzie aż do pół godziny przed wschodem słońca wszystkie pojazdy na drogach publicznych winny być oświetlone jasnemi bezbarwnemi latarniami.

Przekroczenie rozporządzenia karane jest grzywną do 10 złotych a w razie niemożności zapłacenia aresztem.

Podaje się do wiadomości, że według § 2 ust. o zwalczaniu chorób zakaźnych u ludzi z dnia 28. 8. 05. (Dz. Ust. Pr. nr. 38) należy każdy wypadek zachorowania lub śmierci na:

dyfterję (błonicę)
zapalenie mózgordzeniowe (przenośne),
gorączkę połogową,
jaglicę (egipskie zapalenie oczu),
febrę powrotną
biegunkę (desynterja, czerwonka),
płonicę (szkarlatyna)
dur brzuszny,
wąglik,
nosaciznę,
wściekliznę i rany powstałe przez ugryzienie zwierząt wściekłych lub podejrzanych o wściekliznę,
zatrucie mięsem, rybami i wyrobami mięsnemi, trychiny,

zgłosić najdalej w 24 godzinach miejscowej władzy policyjnej. (Komisarzowi obwodow. — Burmistrzowi).

Do zgłoszenia obowiązani są:

1. lekarze przywołani do chorego,
2. ojcowie rodzin,
3. osoby, pielęgnujące chorego,
4. osoby, w domu których zaszedł wypadek zachorowania lub śmierci,
5. oglądacze zwłok.

Niezastosowanie się podlega według § 35 cyt. ustawy grzynie do 150 zł lub odpowiedniej karze więzienia.

Z życia towarzystw

** Zebranie Tow. Przemysłowców odb. się w środę, dnia 12 bm. o godz. 8 w lokalu p. Trapczyńskiej. Na porządku obrad wykład ks. Bergera. O liczny udział prosi. Zarząd.

KRONIKA

Września, dnia 12-go listopada 1924

Kalendarz rzymsko-katolicki:
dziś: 5 braci Pol., jutro: Stanisława K.

* **Wieczór śpiewu i humoru,** zapowiedziany na czwartek 13 bm., budzi w mieście naszem ogólne zainteresowanie i zaciekawienie. Bo też program wieczoru bardzo obfity, urozmaicony, poważny i wesoły, siły wykonawcze niezwykłe i doborowe. Cel wzniosły i szlachetny, bo niesienie pomocy doraźnej naszej biedzie i nędzy. Każdy, co serce ma dla tych biedaków i nędzarzy, ma przez wzięcie udziału w wieczorze czwartkowym miłą i przyjemną sposobność spełnienia uczynku miłosiernego. To też licząc na tłumne przybycie publiczności, powiększono znacznie liczbę krzeseł w sali p. Knechtla. Popyt na bilety bardzo wielki. Prosimy o wczesne zamówienia miejsc. Sala powinna być ze względu na cel i atrakcję przepełniona. Prosimy również o **punktualne** przybycie. Początek o godz. 8. wiecz.

Tow. św. Wincentego à Paulo.

* **Dla Ojczyzny!** W niedzielę, dnia 16 listopada uczenice Szkoły Wydziałowej żeńskiej odegrają piękn y i rzewny obrazek sceniczny Jadwigi z Łobzowa pod tytułem: „Dla Ojczyzny". Rzewny — bo wyjęty z niedawnej smutnej przeszłości narodu polskiego, gdy niewola gniotła nam karki i rozraniała dusze, lub co gorsza — paczyła je. Tadeusz Górski, syn biednej wdowy, wraca ze studjów z Wrocławia zniemczony; zepsuło go otoczenie kolegów postępowych, wyśmiewających wiarę, kościół, ojczyznę, poznał potęgę materjalną wroga, korzy się przed nią, uznaje Polskę za zgubioną, przeżytą, niedołężną. Żąda, by ona dla chleba i grosza porzuciła pamięć przeszłości i zaprzedała ducha swego wrogowi. Zapatrywania te wyraża w gazecie hakatystycznej i śmiało podpisuje ów haniebny artykuł swym nazwiskiem. Właśnie odbywają się wybory; stronnictwo polskie chce przeprowadzić Polaka, liczy na pomoc Tadeusza, co dawniej w duchu patrjotycznym kształcił kolegów swych, a tu jak grom spada na nich ten niecny artykuł. Daremnie błagają Tadeusza siostry, by porzucił obóz hakatystyczny, chcą gorącemi słowy wskrzesić w sercu dawną wiarę w Boga i niespożytą siłę duchową Polski. Daremnie matka stara go się wzruszyć rozdzierającą duszę skargą, że Niemcy zabili jej syna, że Krzyżak zwyciężył, bo spodlił jego duszę, dawniej tak szlachetną. Tadeusz zacięty, nieugięty wciąż woła: „Polska — to próchno!" Polska to strupieszały pień narodu. Nadzieja w zmartwychwstanie jej, to czcze marzenia! — Chleba dajcie, grosza dajcie, choćby z rąk wroga, to dopiero będzie Polska". Odchodzi zrozpaczona matka z córkami. Tadeusz zostaje sam; wzburzony, zgnębiony tą tragiczną sceną z rodziną, lecz nadal wyznaje uparcie swe zasady, dusza przeżarta jadem niemieckim nie umie odczuć swego spodlenia. Dumającemu gorzko młodzieńcowi ukazuje się **duch Kościuszki.** Z bólem strofuje go za niewiarę w Polskę, chwyta za rękę i przyrzeka oprowadzić go po całej Polsce cierpiącej a walczącej, by pokazać sceny jaka siła w narodzie, i że żaden Polak za chleb i grosz duszy swej wrogowi nie zaprzeda. I idą — jak ongi Grottger z genjuszem „W dolinę łez". Idą oglądać Golgotę Polski pod trzema zaborami. — Wpierw stają we warsztacie szewskim, gdzie dziatwa wędrownej szkółki polskiej uczy się języka ojczystego i dziejów Polski, bo wróg wypędził mowę praojców ze szkół, by młode pokolenie w duchu niemieckim wychować, by mrozem obcego tchnienia zwarzyć kwiat narodu — młodość, naszą przyszłość. Żandarmi pruscy wyśledzili tajną szkółkę, dzieci uciekają w popłochu. Majster Krzewicki pójdzie do więzienia, lecz nakazuje czeladzi, by nadal w jego warsztacie przyjmowała wędrowną szkółkę. To obrazek z zaboru pruskiego. (Dokończenie nastąpi.)

* **Miłosław.** Szanownemu obywatelstwu miasta Miłosławia i okolicy uprzejmie donosimy, że z powodów od nas niezależnych obchód Sienkiewiczowski odbędzie się dopiero w dniu **14 grudnia r. b.**

Za komitet:
M. Czarczyński.

* **Projekt kanału wodnego.** Według informacji z Bukaresztu Izba Handlowa w Gałaczu skierowała memorjał do rządu w sprawie budowy kanału wodnego Gałacz-Gdańsk, który przyczyniłby się do ożywienia ruchu handlowego w Gałaczu. Połączenie między Gałaczem a Gdańskiem odbywałoby się przez Wisłę do ujścia Samu do Dniestru, dalej przez Prut i Dunaj do Gałaczu.

* **Budowa Instytutu Radjowego.** Utworzony Komitet daru narodowego dla Marji Curie Skłodowskiej w którego skład wchodzą marszałek Trąpczyński i min. Miklaszewski wydał odezwę do społeczeństwa, wzywającą do składania ofiar na budowę instytutu radjowego dla uczczenia zasług słynnej rodaczki. Dzień zbiórki w Warszawie oznaczono na 8 grudnia na prowincji na dzień 14 grudnia.

Obwieszczenie!

Lista wyborcza do wyboru osób, które sędziami niezawodowemi przy Izbie Karnej Sądu Okręgowego w Gnieźnie i ławnikami przy tutejszym Sądzie Pokoju mianowani być mogą zostanie od poniedziałku 10. XI. 1924 do poniedziałku dnia 17. XI. 1924 włącznie w ratuszu pokój 4 podczas godzin służbowych do przejrzenia wyłożoną.

Zażalenia przeciwko dokładności i zupełności listy wyborczej mogą być w wyżej wymienionym czasie u nas wniesione. Września, dnia 7 listopada 1924 r.

Magistrat

L. dz. 6569/24 III. Sołtysiak.

Zarządzenie
weterynaryjno-policyjne na teren m. Wrześni

Wobec tego, że pow. lekarz weterynaryjny stwierdził u padłego psa w Gozdowie tut. powiatu wściekliznę, zarządzam niniejszem na podstawie § 40, 144 ustawy o chorobach zaraźliwych u zwierząt z dnia 26. 6. 1909 i § 114 ministerjalnego rozporządzenia policyjno-weterynaryjnego z dnia 1. V. 1912 (V. A. V. G.) na całem terenie miasta Wrześni kontumację psów na przeciąg trzech miesięcy.

1. Wszystkie psy w obrębie zamkniętego obwodu należy trzymać na uwięzi lub zamykać. Trzymaniu na uwięzi lub zamykaniu równa się prowadzenie psa na smyczy, przyczem psa należy zaopatrzyć w mocny kaganiec któryby zapobiegał kąsaniu.

2. Psy owczarskie i towarzyszące trzodzie oraz psy polowe podczas polowania wolno puszczać bez smyczy i bez kagańca, pozatem podlegają przepisom podanym pod punktem 1-szym.

3. Bez zezwolenia policyjnego, wydanego na podstawie świadectwa lekarza weterynaryjnego nie wolno ze zamkniętego obwodu psów wyprowadzać lub wywozić.

4. Przepisy te nie odnoszą się do psów używanych w służbie policyjnej.

5. Psy nie trzymane na uwięzi będą przytrzymywane i mogą być według uznania miejscowej władzy policyjnej natychmiast zabite.

6. Powyższe rozporządzenie obowiązuje z dniem 6. XI. 1924 aż 6. II. 1925 r. włącznie i nie narusza wydanych rozp. wet.-polic. przez Pana Wojewodę wzgl. władzę administracyjną I. instancji w kierunku zwalczania wścieklizny.

7. Niezastosowanie się do zarządzenia niniejszego podług § 76 ust. I ustawy o chorobach zaraźliwych u zwierząt z dnia 26. 6. 1909 w połączeniu z rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 21. 1. 24. w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych p. p. (Dz. Ust. Rz. P. nr. 9 poz. 89) ulega karze pieniężnej do 150 zł. lub też odpowiedniej karze aresztu.

Września, dnia 6 listopada 1924 r.

Urząd Policyjny

L. dz. 7782/24 III. Sołtysiak.

Ogłoszenie!

Z nadesłanych list kandydatów do Rady P. K. Ch. we Wrześni uznał Zarząd 2 listy za ważne i to 1 listę pracodawców i 1 listę ubezpieczonych.

Powołując się no ogłoszenie o wyborach do Rady Kasy z dnia 1 września 1924, Zarząd podaje do wiadomości, że głosowanie naznaczone na dzień 16 i 23 listopada 1924 r. się nie odbędzie.

Września, dnia 12 listopada 1924 r.

Zarząd Powiatowej Kasy Chorych.

Ogłoszenie!

W miejsce zmarłego śp. Karola Albrechta, posiedziciela dóbr rycerskich z Czeluścina, wstąpił do Rady Nadzorczej naszego Towarzystwa dotychczasowy zastępca, pan Seweryn Ozdowski, dzierżawca domeny z Pawłowic, a w miejsce pana Edwarda Cegielskiego, właściciela fabryki z Poznania, który wystąpił z Rady Nadzorczej, wybrano pozasłużbowego radcę rejencyjnego p. Juliusza Schultza, posiedziciela dóbr rycerskich z Kawenczyna, na członka Rady Nadzorczej.

Września, dnia 8 listopada 1924.

Cukrownia we Wrześni Tow. Akc.

H. Brünig. St. Lutomski.

Bekanntmachung!

An Stelle des verstorbenen Herrn Rittergutsbesitzer Carl Albrecht, Czeluścin ist der bisherige Ersatzmann Herr Domänenpächter Seweryn Ozdowski, Pawłowice in den Aufsichtsrat unserer Gesellschaft eingetreten, und an Stelle des ausgeschiedenen Herrn Fabrikbesitzer Edward Cegielski, Poznań ist Herr Regierungsrat a. D., Rittergutsbesitzer Julius Schultz, Kawenczyn in den Afsichtsrat gewählt worden.

Września, den 8. November 1924.

Zuckerfabrik Września Akt. Ges.

H. Brünig. St. Lutomski.

Cukrownia we Wrześni Tow. Akc.

Bilans z dniem 30. kwietnia 1924.

Aktywa.

Konto nieruchomości . . .			16 559	99
„ budynków			13 868 981	—
„ maszyn i aparatów			918 294 601	—
„ budowli studni . .			1	—
„ urządzenia pola iryg.			1	—
Wartość książk. fabryki .			932 180 143	99
Konto domu mieszkalnego	222 993	28		
„ przejściowe	222 500 000	—		
„ kasowe . . . reszta	16 477 616 981	86		
„ efektów . . . „	149 325 997 500	—		
„ cukru . . . . „	3 285 735 264 000	—		
„ melasy . . . „	68 276 500 000	—		
„ szlamu . . . „	13 574 160 000	—		
„ wytłoków . . „	10 400 000 000	—		
„ inwentarza . „	14 091 567	—		
„ nasienia buraczanego „	11 117 150 000	—		
„ chustek do pras . . . . . „	31 432 009 526	43		
„ paliwa . . . . „	7 444 500 000	—		
„ worków . . . „	111 645 947 200	—		
„ pieca wapiennego . . . . . „	143 500 000	—		
„ suszonych buraków . . „	1 000 000	—		
„ materjałów i części rezerwowe	21 194 157 788	24	3 727 004 617 556	81
„ dostawców buraków	127 832 279 108	20		
„ corrent-conto . . .	197 547 943 253	70	325 380 222 361	90
			4 053 317 020 062	70

Pasywa.

Konto kapitału akcyjnego			2 025 000	—
„ funduszu rezerw. Dnia 1. maja 1923	2 000 000	—		
Dochodzi	50 000 000	—	52 000 000	—
„ specjalnego funduszu rezerwowego Dnia 1. maja 1923	2 000 000	—		
Dochodzi	50 000 000	—	52 000 000	—
„ funduszu dobroczynności			38 760 274	98
„ funduszu renowacyjnego			105 000 000	—
„ funduszu osobnego			5 025 000	—
„ dywidendy Nieodebrana dywidenda			83 058 645	—
„ akceptów			263 142 000 000	—
„ pożyczek i zaliczek			824 022 280 600	—
„ dostawców buraków	1 088 180 317 148	26		
„ corrent konto . . .	1 131 031 961 680	71	2 219 212 278 828	97
„ zysku i strat			746 602 591 713	75
			4 053 317 020 062	70

Konto zysku i strat z dniem 30 kwietnia 1924.

Rozchód.

Konto fabrykacyjne	4 630 445 010 211	25		
„ nieprzewidzianych kosztów	186 114 483 293	66		
„ różnicy na kursie wal.	839 984 566 367	05	5 656 544 059 871	96
Zysk za rok 1923/24 . . .			746 602 591 713	75
			6 403 146 651 585	71

Dochód.

Konto fabrykacyjne	6 368 698 412 597	80		
„ zagospodarowania pola irygacyjnego	33 269 711	—		
„ odsetek i prowizji	34 132 682 743	21	6 402 864 365 052	01
Przeniesiony zysk z r. 1922/23			282 286 533	70
			6 403 146 651 585	71

Zarząd. H. Brünig. St. Lutomski.

Bilans powyższy oraz Konto zysku i strat za rok 1923/24 porównaliśmy z księgami fabryki i zgodność takowych poświadczamy. Września, dnia 31 października 1924.

Komisja Rewizyjna: J. Sicinski. Schultz. Dr. Błociszewski.

Zuckerfabrik Września Akc. Ges.

Bilanz-Conto am 30. April 1924.

Aktiva.

An Grundstücke-Conto			16 559	99
„ Gebäude-Conto			13 868 981	—
„ Maschinen- u. Apparate-Conto			918 294 601	—
„ Brunnenbau-Conto . . .			1	—
„ Conto für Anlage eines Rieselfeldes			1	—
Buchwert der Fabrik . .			932 180 143	99
„ Hausgrundstücks-Conto .	222 993	28		
„ Transitor-Conto	222 500 000	—		
„ Cassa-Conto Bestand . .	16 477 616 981	86		
„ Effekten-Conto	149 325 997 500	—		
„ Zucker-Conto	3 285 735 264 000	—		
„ Melasse-Conto	68 276 500 000	—		
„ Schlamm-Conto	13 574 160 000	—		
„ Schnitzel-Conto	10 400 000 000	—		
„ Inventar-Conto	14 091 567	—		
„ Rübensamen-Conto . . .	11 117 150 000	—		
„ Preßtücher-Conto . . .	31 432 009 526	43		
„ Brennmaterialien-Conto	7 444 500 000	—		
„ Säcke-Conto	111 645 947 200	—		
„ Kalkofen-Conto	143 500 000	—		
„ Cto für getrocknete Rüben	1 000 000	—		
„ Materialien- u. Ersatzteile-Conto	21 194 157 788	24	3 727 004 617 556	81
„ Rübenlieferanten-Conto .	127 832 279 108	20		
„ Conto-Corrent-Conto .	197 547 943 253	70	325380 222 361	90
			4 053 317 020 062	70

Passiva.

Per Aktien-Capital-Conto . .			2 025 000	—
„ Reservefonds-Conto Am 1. Mai 1923	2 000 000	—		
Zugang	50 000 000	—	52 000 000	—
„ Spezial-Reservefonds-Cto Am 1 Mai 1923	2 000 000	—		
Zugang	50 000 000	—	52 000 000	—
„ Wohlfahrtsfonds-Conto .			38 760 274	98
„ Erneuerungsfonds-Conto			105 000 000	—
„ Sonderrücklage-Conto . .			5 025 000	—
„ Dividenden-Conto Nicht abgehobene Dividende			83 058 645	—
„ Accepten-Conto			263 142 000 000	—
„ Anleihe und Vorschüsse-Conto			824 022 280 600	—
„ Rübenlieferanten-Conto .	1 088 180 317 148	26		
„ Conto-Corrent-Conto . .	1 131 031 961 680	71	2 219 212 278 828	97
„ Gewinn- und Verlust-Conto			746 602 591 713	75
			4 053 317 020 062	70

Gewinn- und Verlust-Conto am 30. April 1924.

Ausgabe.

An Fabrikations-Conto	4630445 10211	25		
„ Unkosten-Conto	186114483293	66		
„ Kursdifferenz-Conto . . .	839984566367	05	5656544059 871	96
Gewinn 1923/24			746602 591 713	75
			6 403 146651 585	71

Einnahme

Per Fabrikations-Conto . . .	6368698412597	80		
„ Conto für Bewirtschaftung des Rieselfeldes	33269711	—		
„ Zinsen u. Provision-Cto	34132682743	21	6402864365052	01
Gewinnvortrag 1922/23 . . .			282286533	70
			6 403146651585	71

Der Vorstand. H. Brünig. St. Lutomski.

Vorstehende Bilanz und das Gewinn- und Verlust-Conto per 1923/24 haben wir mit den Geschäftsbüchern der Fabrik verglichen, geprüft und richtig befunden. Wrzesnia, den 31. Oktober 1924.

Die Revisionskommission: J. Sicinski. Schultz. Dr. Błociszewski.

W odpowiedzi

na inserat właściciela mleczarni pana Firyna z Sokolnik, „Orędownik Wrzesiński nr. 132, donoszę, że p. F. nie pozbawił mnie posady zawiadowcy tutejszej mleczarni, lecz przeciwnie, ja sam posadę tę złożyłem, będąc zmuszonym wytoczyć panu Firynowi skargę.

Rau - Sokolniki.

Bezugnehmend

auf das Inserat des Molkereibesitzers Firyn, Sokolniki in № 132 dieser Zeitung erwiedere ich, dass derselbe mir die hiesige Molkereiverwalterstelle nicht abgenommen hat, sondern, da ich gezwungen war gegen denselben ein Gerichtsverfahren einzuleiten, dieselbe selbst aufgegeben habe.

Rau - Sokolniki.